Preventie en het sociaal domein

In beleidsnota's ter uitwerking van de gemeentelijke verantwoordelijkheid in het sociaal domein vormt preventie een belangrijke bouwsteen. Krijgt die beleidsintentie ook handen en voeten? Wat is het effect van preventieactiviteiten? En bedoelen we binnen gezondheidsbeleid hetzelfde met preventie als in andere echelons van het sociale domein? Welke vragen kunnen gemeenten zich stellen om tot een goede afweging en inzet van preventieve interventies te komen?

Aan dit thema - slimmer preventiebeleid binnen het sociaal domein - is de afgelopen periode, mede naar aanleiding van een discussie in de Bestuurscommissie Gezondheid op 3 december 2015, gewerkt door een werkgroep bestaande uit beleidsmedewerkers van enkele Friese gemeenten en GGD Fryslân.

De werkgroep ontwikkelde een model dat hier kan ondersteunen: het Friese preventiemodel. Dit model presenteerden zij 15 mei jl. op de bijeenkomst "Voorkomen is beter! Preventie en Sociaal domein". Ruim honderd ambtenaren, wethouders en professionals uit zorg en welzijn waren hierbij aanwezig. Prof dr. Tom van Yperen leidde het thema in met een algemene toelichting op de term preventie: "het doelbewust voor- en vroegtijdig interveniëren met als doel het versterken van veerkracht". Hierna gingen de aanwezigen aan de slag met het nadenken over eenduidige preventiestrategieën met behulp van het Friese preventiemodel. Het model bleek te helpen bij het (meer) spreken van één taal binnen alle geledingen van het sociaal domein, om zo te komen tot doelgericht voorkomen of beperken van problematiek.

GGD Fryslân gaat samen met de Friese gemeenten en netwerkpartners verder aan de slag met het vormen van preventiestrategieën ten behoeve van problematiek binnen het sociale domein. Het Friese preventiemodel kan daarbij als leidraad dienen.

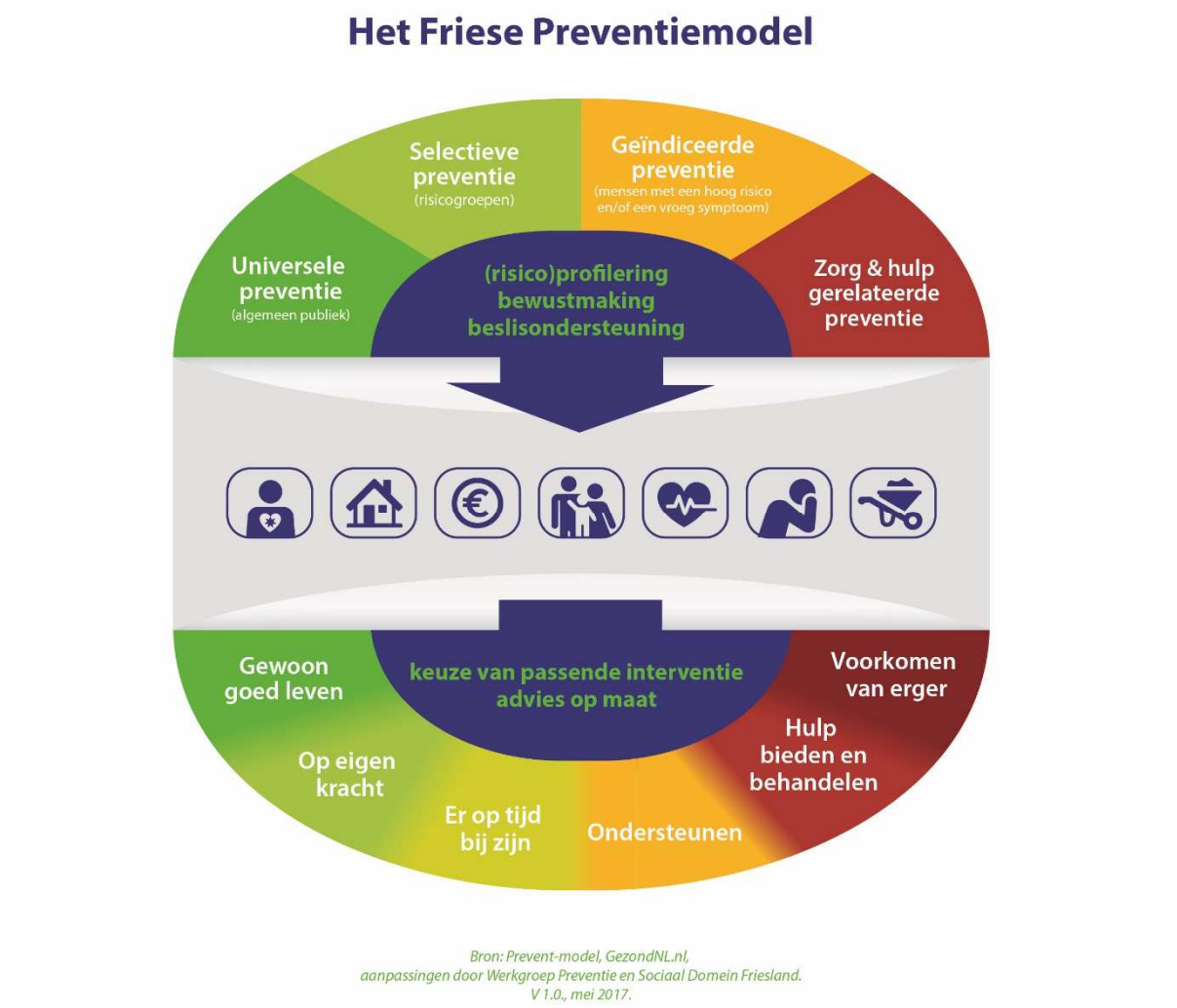

Definities

Universele preventie: heeft als doel actief de gezondheid, het welbevinden en de participatie van de bevolking te bevorderen en te beschermen.

Selectieve preventie: heeft als doel voorkómen dat personen met één of meerdere risicofactoren voor een bepaalde aandoening of situatie daadwerkelijk ziek worden, minder welbevinden ervaren en/of minder participeren.

Geïndiceerde preventie: heeft als doel voorkómen dat beginnende klachten of problemen verergeren tot een aandoening, vermindering van het welbevinden en/of verminderde participatie.

Zorg- & hulpgerelateerde preventie: heeft als doel voorkómen dat een bestaande aandoening of situatie leidt tot complicaties, beperkingen, verminderde participatie, een verminderd welbevinden of sterfte.